

Ebeveynlerin Psikolojik Hizmetlere Yönelik Tutumlar? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ebeveynlerin Psikolojik Hizmetlere Yönelik Tutumlar? Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20588>

Özet

Ebeveynlerin Psikolojik Hizmetlere Yönelik Tutumlar? Envanteri (EPHTE), ebeveynlerin çocuklar? veya kendileri için psikolojik hizmetlere ba?vurma veya bu hizmetleri kullanma konusundaki e?ilimlerini ve alg?lar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir ölçektir. Bu envanter, Ba?da? ve Türküm (2018) taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Uyarlama çal??mas?, psikolojik yardım arama davran??n? etkileyen temel faktörlerden olan olumlu veya olumsuz tutum bile?enlerini nicel olarak de?erlendirmeyi hedefler. Ölçek çe?idi **Uyarlama** olup, Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenirlik çal??malar? ile psikometrik sa?laml??? kan?tlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn tutumlar?, psikolojik hizmetler, yardım arama davran???, uyarlama, psikometrik özellikler, tutum envanteri.

Yazarlar

E. Ba?da?, A. S. Türküm

Amaç

EPHTE'nin temel amacı, ebeveynlerin psikolojik hizmetlere kar?? geli?tirdikleri alg?, inanç ve duygusal tepkileri sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Bu envanter, özellikle ebeveynlerin çocuklar?n?n ruh sa?l??? sorunlar? oldu?unda profesyonel yardım alma konusundaki istekliliklerini, hizmetlere yönelik ön yarg?lar?n? (stigma) ve hizmetlerin yararlıl???na dair inançlar?n? belirlemeye yardımcı olur. Bu veriler, ruh sa?l??? profesyonellerinin ve e?itimcilerin, ebeveynlere yönelik müdahale programlar?n? ve bilgilendirme stratejilerini geli?tirmesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Yap?

Envanter, ebeveynlerin psikolojik hizmetlere yönelik genel tutumunu ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı genellikle üç temel bile?en etraf?nda ?ekillenir: **Stigma ve Çekince** (Psikolojik yardıma ba?vurmanın sosyal aç?dan damgalanma korkusu), **Hizmetlerin Faydas?na Yönelik ?nanç** (Psikolojik dan??manlı???n etkili ve yararlı oldu?una dair inanç) ve **Profesyonel Yardım Arama E?ilimi** (Gelecekte yardım alma niyetinin derecesi). Ölçek, bu bile?enlerin birle?imi aracılı???yla ebeveynlerin psikolojik yardım arama davran??n?n ard?ndaki bili?sel ve duygusal engelleri ortaya koyar.

Geçerlik

Envanterin Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, Ba?da? ve Türküm (2018) taraf?ndan

detayl?ca incelenmi?tir. Yap? geçerli?ini test etmek amac?yla genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu ve maddelerin ilgili faktörlere yeterince yüklendi?ini göstermi?tir. Kapsam geçerli?i, uzman görü?leri al?narak sa?lanm??; ölçüt ba??nt?l? geçerlik için ise benzer yap?lar? ölçen di?er ölçeklerle korelasyonlar incelenmi?tir.

Güvenirlik

EPHTE'nin Türkçe formunun güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Ba?da? ve Türküm'ün (2018) çal??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in genelinde ve alt boyutlar?nda yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu yüksek katsay?lar, envanter maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? incelemek için faktör analizi teknikleri uygulanm??t?r. Ara?t?rmac?lar, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanm??lard?r. Analiz sonuçlar?, veri ile teorik model aras?ndaki uyum indekslerinin kabul edilebilir veya iyi düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Bu durum, envanterin Türkçe formunun da birden fazla alt boyuttan olu?tu?unu ve bu boyutlar?n ebeveynlerin psikolojik hizmetlere yönelik tutumlar?n? anlamland?rmada önemli rol oynad???n? do?rulamaktadır.

Envanter Bilgileri

Test Type: Uyarlama

Format: Genellikle 5'li veya 6'li Likert tipi derecelendirme format?nda kullan?l?r (Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a).

Language Available: Türkçe (Türkçe uyarlama çal??mas? Ba?da? ve Türküm, 2018)

Population Group: Ebeveynler (Çocuk sahibi olan yeti?kinler)

Age Group: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üstü)

Population Details: Çal??ma genellikle çocuklar?n?n e?itimi veya psikolojik durumuyla ilgili olan ebeveynler (örne?in okul ça??ndaki çocuklar?n velileri) üzerinde yürütülmü?tür.

Test Methodology: Öz bildirim envanteri. Kat?l?mc?lar, psikolojik dan??manl?k hizmetlerine dair

kendi inançlar?n? ve tutumlar?n? belirten maddeleri derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn, psikolojik hizmet, tutum, geçerlik, güvenirlik, psikometrik, adaptasyon, Türkiye.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Sorumlu Yazar: Erdal BAŞDAŞ (Detaylı adres makalede yer almaktadır).

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı? (Uyarlama): 2018.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için orijinal geliştiricilerin ve uyarlamayı yapan yazarların izinlerinin alınması gerekmektedir. Ticari olmayan akademik kullanımlarda izin koşulları için sorumlu yazar Erdal Başdaş ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF formu indirilebilir: ebeveynlerin-psikolojik-hizmetlere-yonelik-tutumlari-envanteri-toad.pdf

Kaynaklar

Başdaş, E., ve Türküm, A. S. (2018). Ebeveynlerin Psikolojik Hizmetlere Yönelik Tutumlar? Envanteri: Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kastamonu Education Journal*, 26(6), 1813-1821. doi: 10.24106/kefdergi.2091

Ebeveynlerin Psikolojik Hizmetlere Yönelik Tutumlar? Envanteri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. (Note: Scale items were not provided in the source content, hence this section remains descriptive based on the source limitations.)

Kaynak içerikte envanter maddelerine dair detaylı bilgi bulunmamaktadır. Maddeler, Başdaş ve Türküm (2018) tarafından yayınlanan makalenin tam metninde yer almaktadır. Genel olarak

maddeler, ebeveynlerin psikolojik dan??manl?k hizmetlerine yönelik alg?lar?n?, bu hizmetlerin sosyal kabulünü ve yard?m alma istekliliklerini ölçmeye odaklanmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM